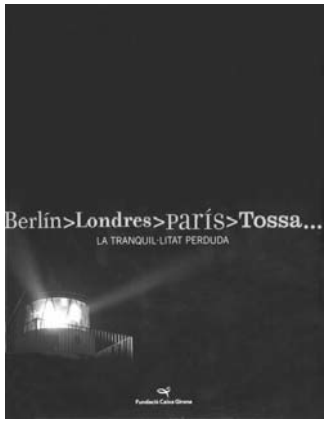
Selecció de llibres ingressats a la biblioteca de l'Acadèmia

Victoria Durá Ojea

Conservadora del Museu de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. museu@racba.org

Berlín>Londres>París>Tossa... La tranquil·litat perduda, Fundació Caixa Girona, Girona, 2007.

239 pàg. (30,5 x 24 cm), 302 il. b/n i color (català, castellà i anglès).

Del juliol al setembre del 2007 al Centre Cultural Caixa Girona va tenir lloc la mostra Berlín>Londres>París>Tossa... La tranquil·litat perduda, comissariada per Glòria Bosch i Susanna Portell. A partir d'un acurat treball d'investigació, s'edità aquest catàleg que pretén mostrar el coneixement històric del què va significar la vila de Tossa en el període d'entreguerres del segle XX com a nucli de confluències del món de la creació i de les idees i, alhora, de quina manera aquesta població es va convertir en un centre turístic important, gràcies a la participació estrangera. L'ambient d'intercanvi cultural assolit en aquest indret de la Costa Brava, protagonitzat per homes i dones que buscaven, d'alguna manera, la "tranquil·litat perduda" en aquella Europa convulsa, es descobreix a partir d'un entramat d'històries personals molt ben traçades i il·lustrades amb cartes, escrits, obres d'art i valuosos i emotius testimonis d'artistes i pensadors tant de Catalunya com d'arreu del món.

Picasso i la seva col·lecció, Museu Picasso, Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 2007.

271 pàg. (29 x 24 cm), 173 il. color i b/n (català).

El Museu Picasso de Barcelona va exposar des del desembre del 2007 fins al març del 2008 una mostra que ens va permetre contemplar, per primera vegada al nostre país, un conjunt d'obres d'art que formaven part de la col·lecció personal de Picasso. Aquesta iniciativa va ser possible gràcies a la col·laboració del Musée National Picasso de París, del qual provenien la pràctica totalitat de les peces exposades. De fet, l'exposició ja s'havia vist l'any 1998 i 1999 a Munic i a París, i aquest catàleg és una nova edició del llibre editat en aquella ocasió (París, 1998), coordinat per Hélène Klein. L'exposició i el catàleg pretenen donar una nova mirada sobre l'artista, aquesta vegada fixant l'atenció en el seu vessant de col·leccionista. Així doncs, tant a través de les pintures, dibuixos i escultures d'artistes de diferents èpoques com de les peces ibèriques o d'art primitiu seleccionades vam poder conèixer una mica més l'ànima del pintor.

Ramon GRAU (coord.), *La ciutat i les revolucions, 1808-1868. III, La cultura a l'època romàntica*, Quaderns d'Història, 12, Arxiu Històric de la Ciutat, Barcelona, 2007.

218 pàg. (24 x 16,5 cm), 12 il. b/n (català).

L'any 2007 es va publicar aquest volum, el tercer del VIII Congrés d'Història de Barcelona celebrat al novembre de l'any 2003 a l'Arxiu Històric de la Ciutat, la institució organitzadora, sota la direcció de Ramon Grau. El Congrés va constar de sis sessions dedicades a Fonts i Historiografia, Política, Economia, Societat, Art i Literatura, amb set ponències i trenta-quatre comunicacions. Si bé els dos llibres publicats amb anterioritat van estar dedicats a política i economia respectivament, el volum que es publica ara recull els textos de les ponències i de les comunicacions sobre Art i Literatura, àmbits que el Congrés d'Història de Barcelona acollia per primera vegada i que foren encapçalats per les ponències de Pilar Vélez i Margarida Casacuberta, respectivament. En línies generals aquests àmbits presenten estudis especialitzats que aprofundeixen en els diferents aspectes de la cultura d'aquells temps, de canvi profund, associats al concepte de "revolució", on tenen presència tant les arts plàstiques, la arquitectura i el urbanisme, la literatura, la premsa o la música com l'anàlisi de l'ideari romàntic, els primers signes d'interès cap a la conservació del patrimoni, l'impuls del col·leccionisme privat o la formació de museus.

Albert SOLER i Josep GIRALT I BALAGUERÓ (coords.), *Raimundus, christianus arabicus. Ramon Llull i l'encontre entre cultures*, IEMED, Barcelona, 2007.

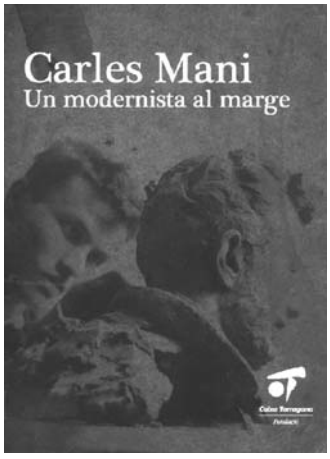
270 pàg. (30,5 x 24,5 cm), 82 il. color i b/n (català, castellà, francès i àrab).

L'Institut Europeu de la Mediterrània va organitzar l'any 2007 una exposició sobre Ramon Llull, aprofitant la commemoració dels 700 anys de la seva estada a Bugia. La mostra itinerant es presentà a la Bibliothéque Nationale d'Algérie, a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona i a la Llotja de Palma de Mallorca, tres escenaris fonamentals de la vida del filòsof, un dels més grans que ha donat l'edat mitjana catalana i europea. Tant a l'exposició com al present catàleg s'analitza la seva història i la seva obra, tot ressaltant la seva capacitat per a buscar mitjans de comunicació entre civilitzacions, la qual cosa dota la seva figura d'una modernitat inqüestionable. De fet, Llull, considerat com el creador del català literari, va forjar els seus textos i el seu pensament amb elements provinents dels cristianisme, de l'islamisme i del judaisme. L'acurat catàleg, a més de donar notícia de les obres exposades, de caràcter bibliogràfic, conté tres articles biogràfics i de reflexió sobre la vida i l'obra del pensador.

Carles Mani. Un modernista al marge, Fundació Caixa Tarragona, Tarragona, 2007.

110 pàg. (30 x 24 cm), 93 il. color i b/n (català).

Darrera el primer estudi en profunditat fet de Carles Mani, publicat l'any 2004 amb el títol *Carles Mani, l'escultor maleït*, l'any 2007 va tenir lloc la segona iniciativa dedicada al reconeixement d'aquest encara poc conegut artista amb una mostra presentada a la Sala d'Exposicions de Caixa Tarragona, comissariada per Francesc Fontbona, autor així mateix del primer llibre, i de l'edició d'aquest catàleg. Atès que es conserva poca obra de Mani i la major part de la seva producció es coneix a partir d'esbossos, fotografies antigues, escrits i crítiques d'art contemporànies a les seves, l'exposició no va ser estrictament una retrospectiva de l'obra de l'escultor sinó un recorregut per la figura de l'artista, introductor d'un principi d'expressionisme força accentuat i considerat al seu dia com un artista innovador i estrany. El catàleg recull la seixantena de peces exposades.

Javier BARÓN THAIDIGSMAN, *Catálogo de la Pintura Asturiana del Siglo XIX*, Museo de Bellas Artes de Asturias, Oviedo, 2007.

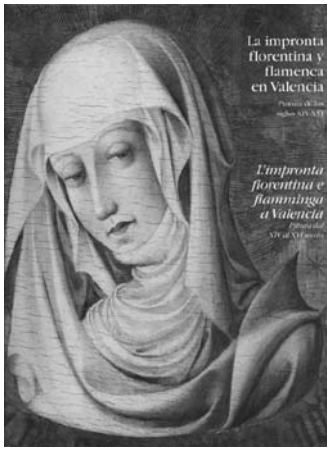
266 pàg. (28,5 x 22 cm), 242 il. color i b/n (castellà).

El present llibre és el segon de la sèrie de catàlegs raonats que el Museo de Bellas Artes de Asturias va iniciar l'any 2005 amb la publicació del primer volum dedicat a les col·leccions d'art asturià del segle XX, en concret a les obres dels artistes nascuts entre el 1916 i el 1931. El museu, que obrí les seves portes l'any 1980 amb la col·lecció de la Diputació que comprenia unes 350 pintures, ha crescut gràcies a una continuada política d'adquisicions fins arribar a l'actualitat a les més de 10.000 obres inventariades, de les quals 1413 són pintures. Aquest segon lliurament confirma que el museu asturià continua amb la seva prioritària política de catalogació del seu fons, tal i com apunta el seu director Emilio Marcos Vallaure. El llibre recull 145 pintures de 38 artistes del segle XIX, la major part d'origen asturià, catalogades i comentades per Javier Barón. Celebrem aquestes iniciatives de publicació de les catalogacions de museus i col·leccions que posen a l'abast de tothom coneixements i informacions fonamentals, a més de facilitar enormement la feina dels investigadors i dels estudiosos especialitzats.

Fernando BENITO DOMÉNECH i José GÓMEZ FRECHINA (dirs.), *La impronta florentina y flamenca en Valencia. Pintura de los siglos XIV-XVI*, Generalitat Valenciana, València, 2007 (2005).

234 pàg. (30 x 24 cm), 144 il. color i b/n (castellà i italià).

Als mesos de març i abril del 2007 el Palazzo Medici-Riccardi de Florència va acollir una selecció de pintures del Museu de Belles Arts de València i de peces d'altres col·leccions que havien format part ja l'any 2006 de la mostra La Memoria recobrada. Pintura valenciana recuperada de los siglos XIV-XVI. De les 95 peces que van conformar l'exposició valenciana, per raons de conservació només van poder viatjar a Florència 35, les mateixes que apareixen al present catàleg. La iniciativa pretenia fer conèixer a Itàlia algunes obres redescobertes als últims anys que posen de manifest la forta influència que València rebé dels mestres italians als últims anys del gòtic i als primers moments del Renaixement, influència que va compartir espai amb la pintura d'origen flamenc que ja s'hi havia introduït. La mostra i el seu catàleg s'inclouen dintre de la línia mantinguda els últims anys pel museu valencià, basada en la investigació i la restauració dels seus fons, que ha propiciat nombroses exposicions i publicacions, que han difós la profunda revisió portada a terme dels moments més significatius de la pintura valenciana.

Espais Interiors. Casa i Art. Des del segle XVIII al XXI, Universitat de Barcelona, Barcelona, 2007.

724 pàg. (29,5 x 20,5 cm), 167 il. b/n (català, castellà, francès, italià i anglès).

Aquest volum recull les comunicacions presentades a les Jornades Internacionals sobre Espais Interiors que va organitzar la Universitat de Barcelona amb la col·laboració de la Universitat de Perpinyà. Com apunten Rosa M. Creixell i Teresa-M. Sala, coordinadores de les Jornades, la crida a la participació d'àmbit internacional va obtenir una àmplia resposta, la qual cosa queda constatada pel gran nombre d'estudis que inclou la present publicació. El llibre s'estructura seguint el mateix plantejament metodològic de les jornades, que va organitzar les seves sessions entorn a quatre temes dividits en taules presidides per un ponent, amb la intenció primordial de generar debat, que són: "L'Arquitectura Domèstica: Evolució i desenvolupament dels models", "La Representació d'Espais Interiors en l'Art", "Interpretació de gènere i espai interior" i "Decoradors versus interioristes en el paisatge domèstic". Un interessant enfocament de l'arquitectura domèstica abordada des de múltiples punts de vista i diverses disciplines amb aportacions d'indubtable interès.

L'antiguitat clàssica a través dels gravats. Els Piranesi de Montserrat, Museu Nacional Arqueològic de Tarragona, Tarragona, 2007.

159 pàg. (22 x 24 cm), 226 il. color i b/n (català).

Fruit de la col·laboració del Museu de l'Abadia de Montserrat i del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona, aquest últim acollí, del novembre del 2007 al gener del 2008, una exposició que mostrava una selecció de la rica col·lecció d'estampes de Giambattista Piranesi que l'Abadia de Montserrat va adquirir l'any 1908. Aquesta iniciativa partí d'una primera mostra titulada Els Piranesi de Montserrat, que va tenir lloc al mateix Museu de Montserrat, on s'hi exposaven tots els gravats de la col·lecció. En aquesta segona edició s'han escollit només aquells més directament relacionats amb l'antiguitat clàssica, atenent a la vocació específica de la seu organitzadora. El discurs expositiu, reflectit també al catàleg, tracta de suggerir i apuntar les connexions entre Tarraco i Roma a través de les imatges de Piranesi. Un interessant enfocament desenvolupat a través de tres articles sobre l'antiguitat clàssica representada, Piranessi i la ruïna i sobre la imatge de Tarraco recuperada, que se sumen a la catalogació de les obres exposades.

Marta CAMPO i Albert ESTRADA-RIUS (dirs.), *Cinc segles de numismàtica catalana*, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, 2007.

216 pàg. (30 x 21 cm), 91 il. color i b/n (català, castellà i anglès).

Amb motiu del 75è aniversari del Gabinet Numismàtic de Catalunya, el Museu Nacional d'Art de Catalunya organitzà una mostra (MNAC, 14 de juny del 2007 - 4 de maig del 2008) comissariada per Marta Campo i Albert Estrada-Rius, els quals també van dirigir l'elaboració del present catàleg. A través d'una selecció de les més de 134.000 peces que aplega el Gabinet, l'exposició examinà la trajectòria de la numismàtica a Catalunya des de final de l'edat mitjana fins a l'actualitat, evocant els orígens de la numismàtica, la formació de la col·lecció i la seva musealització, especialment en els darrers 200 anys, ja que el Gabinet, integrat al MNAC, va assumir els fons numismàtics dels primers museus públics fundats a Barcelona durant la segona meitat del segle XIX. Moltes de les peces es mostraven al públic per primera vegada i es posà especial atenció en mostrar la diversitat dels materials que custodia el Gabinet. El catàleg aplega el contingut de l'exposició i aporta diversos estudis sobre el col·leccionisme, la recerca i la museografia.

Francesc MIRALLES, *Sala Parés. 130 anys. 1877/2007*, Sala Parés, Barcelona, 2007.

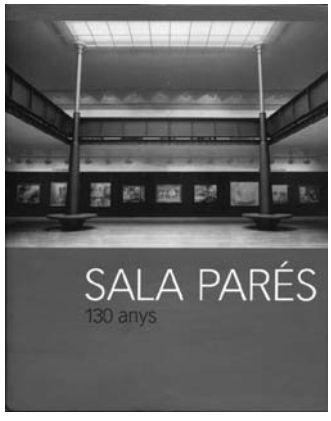
303 pàg. (27,5 x 22,5 cm), 312 il. color i b/n (català).

Helena BATLLE, *Mig segle d'una trajectòria*, Sala Parés, Barcelona, 2007.

39 pàg. (27,5 x 22,5 cm), 31 il. color (català).

Àlex MITRANI, *En un nou segle*, Sala Parés, Barcelona, 2007.

34 pàg. (27,5 x 22,5 cm), 27 il. color (català).

L'any 2007 la Sala Parés de Barcelona va commemorar el 130è aniversari de la seva creació amb la celebració de tres exposicions simultànies i l'edició dels seus respectius catàlegs. El primer d'aquests llibres fa un repàs de la trajectòria d'aquest carismàtic establiment, reproduint imatges i documents de la seva història així com una selecció de l'obra més significativa exposada al seu espai en tots aquests anys, moltes de les quals avui formen part d'importants museus i col·leccions d'arreu del món. El segon catàleg es va dedicar als artistes vinculats a la galeria entre els anys 1939 i 1988, etapa en què es concretà la continuïtat del projecte iniciat per Joan Anton Maragall Noble l'any 1925, creant-se una relació professional estable amb una cinquantena d'artistes. La data de 1988 marca l'any en el qual s'inaugurà el remodelatge de la galeria i el nou espai de la planta superior, a la vegada que s'hi incorporaren nous artistes. Per últim, el titulat *En un nou segle* recull l'obra de 34 artistes que van iniciar el seu recorregut a la sala a partir de la dècada dels vuitanta i que hi han exposat amb més freqüència en mostres individuals. Tres edicions que posen de manifest la importància històrica de la galeria i el seu protagonisme dins de l'àmbit cultural de Barcelona.

Parma. Grazia e affetti, natura e artificio. Protagonisti dell'arte da Correggio a Lanfranco, 2 vol., The National Museum of Western Art/The Yomiuri Shimbun, Tokyo, 2007.

Vol. I: 323 pàg. (29 x 22,5 cm), 258 il. color i b/n (japonès i italià).

Vol. II: 118 pàg. (29 x 22,5 cm), 51 il. b/n (italià).

Del maig a l'agost del 2007 The National Museum of Western Art de Tokyo mostrà una extraordinària exposició organitzada en col·laboració amb la Galleria Nazionale de Parma, que va pretendre aprofundir, revaloritzar i fer conèixer la cultura artística desenvolupada a Parma des del final del Quattrocento fins a l'inici del Seicento. Es van portar a Tokyo 100 obres procedents fonamentalment de la Galeria, tot i que també n'hi havia d'alguns altres museus. Totes elles, pintures, còdex miniats, escultures o dibuixos, són peces d'artistes parmesans de primer ordre –des del Correggio al Parmigianino o de Schedon a Lanfranco–, per bé que alguns d'ells siguin poc coneguts del gran públic, la qual cosa fa augmentar l'interès del catàleg de la mostra. El primer volum, escrit en japonès, recull totes les fitxes i les imatges de les peces exposades a més dels tres estudis introductoris i un últim capítol amb l'anàlisi científic de dues de les obres. El segon volum és la traducció íntegra del primer a l'italià i aporta a més algunes imatges complementàries.